

Ajankohtaista opiskeluhuoltopalveluissa

Marke Hietanen-Peltola, ylilääkäri

VIPU-tilaisuudet 11/2021

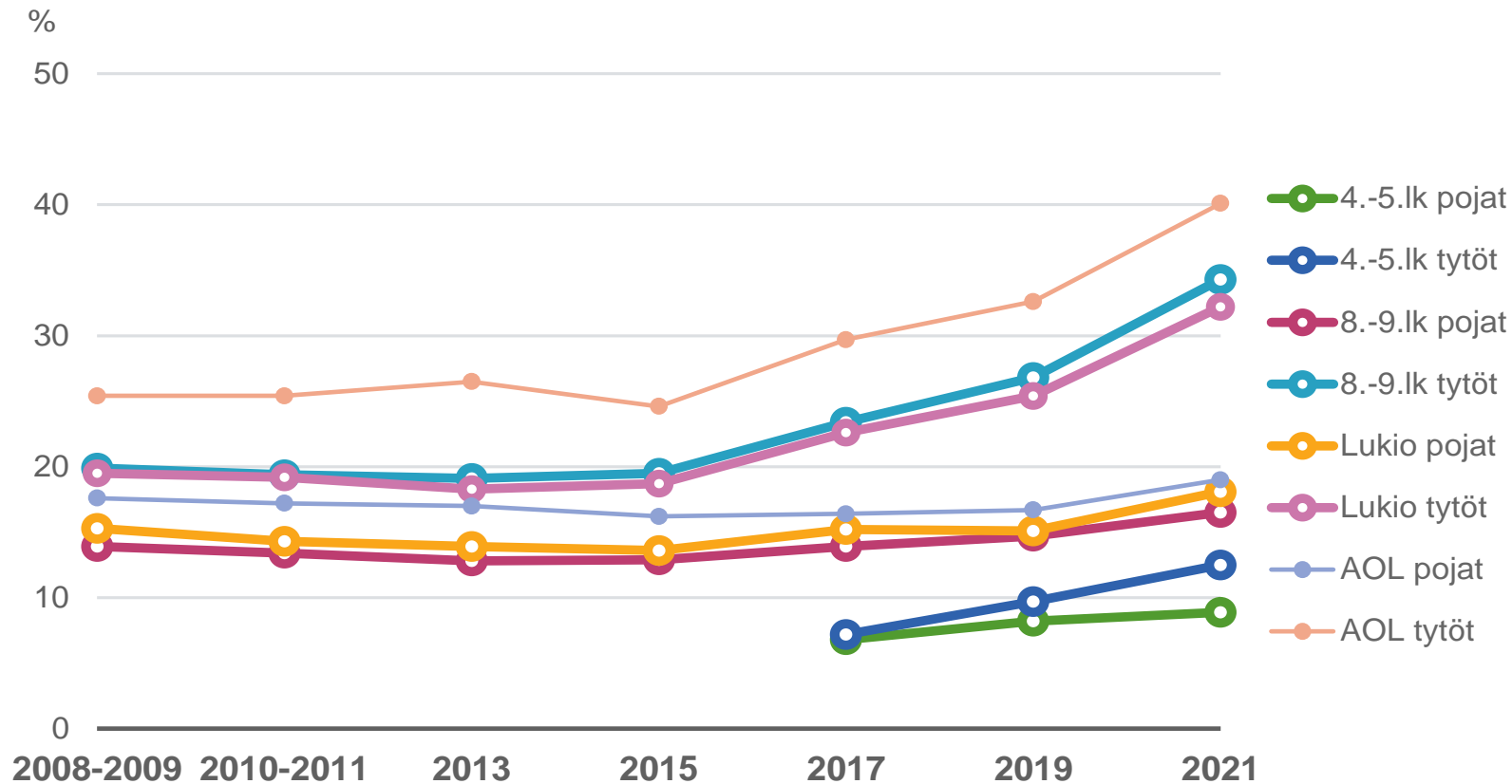
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tuloksia
kouluterveys-
kyselystä

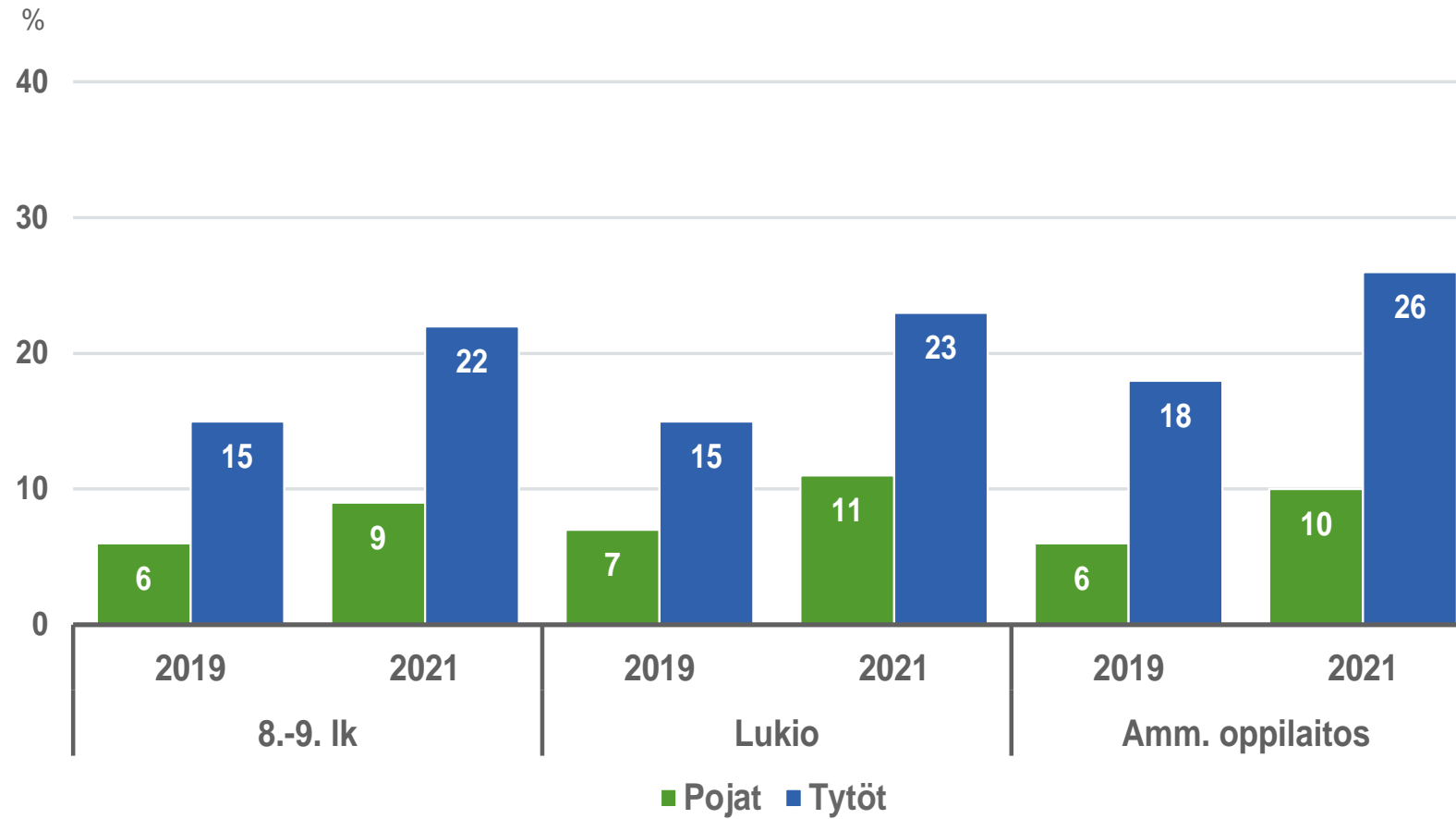

Ajankohtaista asiakastyössä

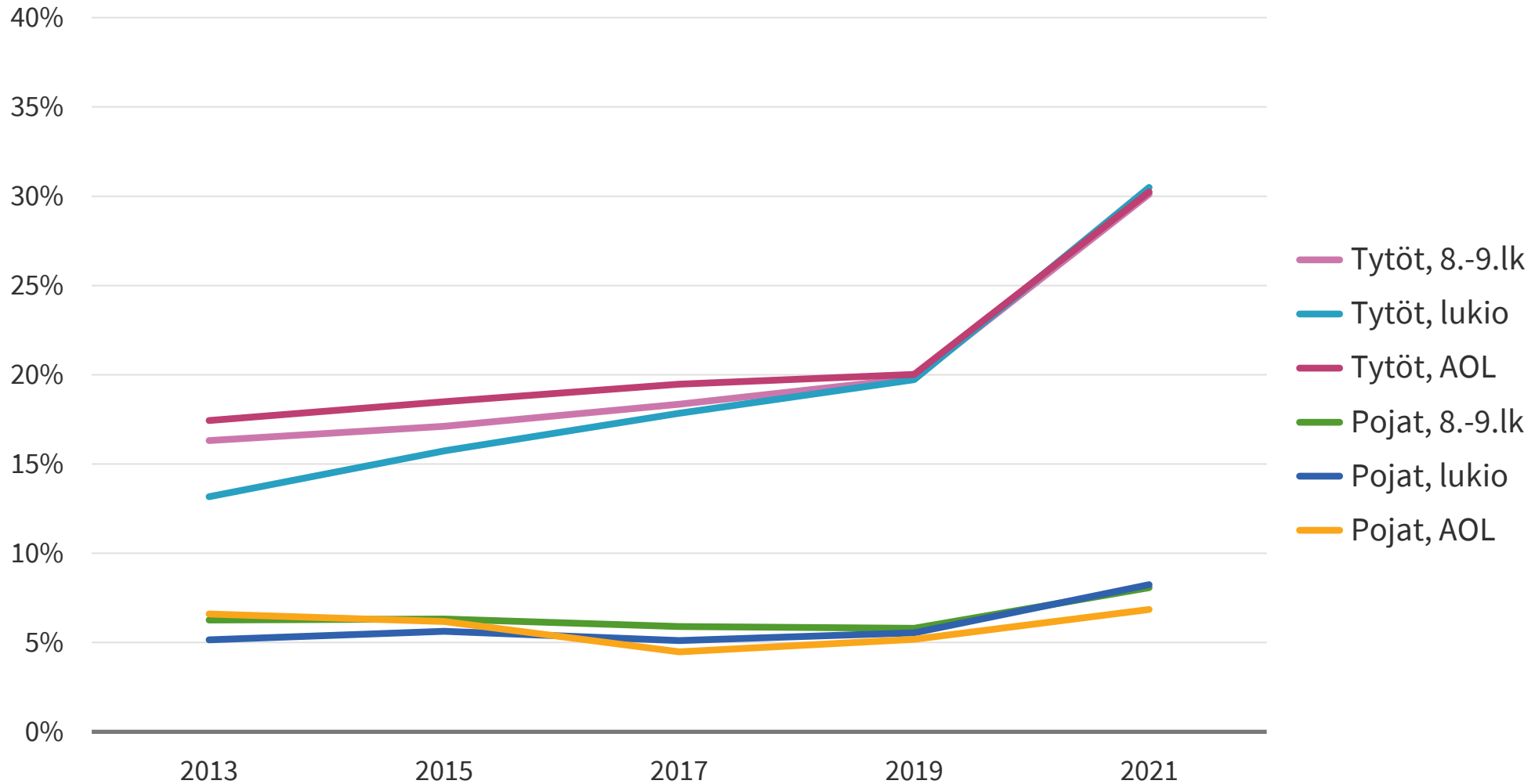
Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

Itsensä yksinäiseksi tuntevien nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan 2019 ja 2021, %

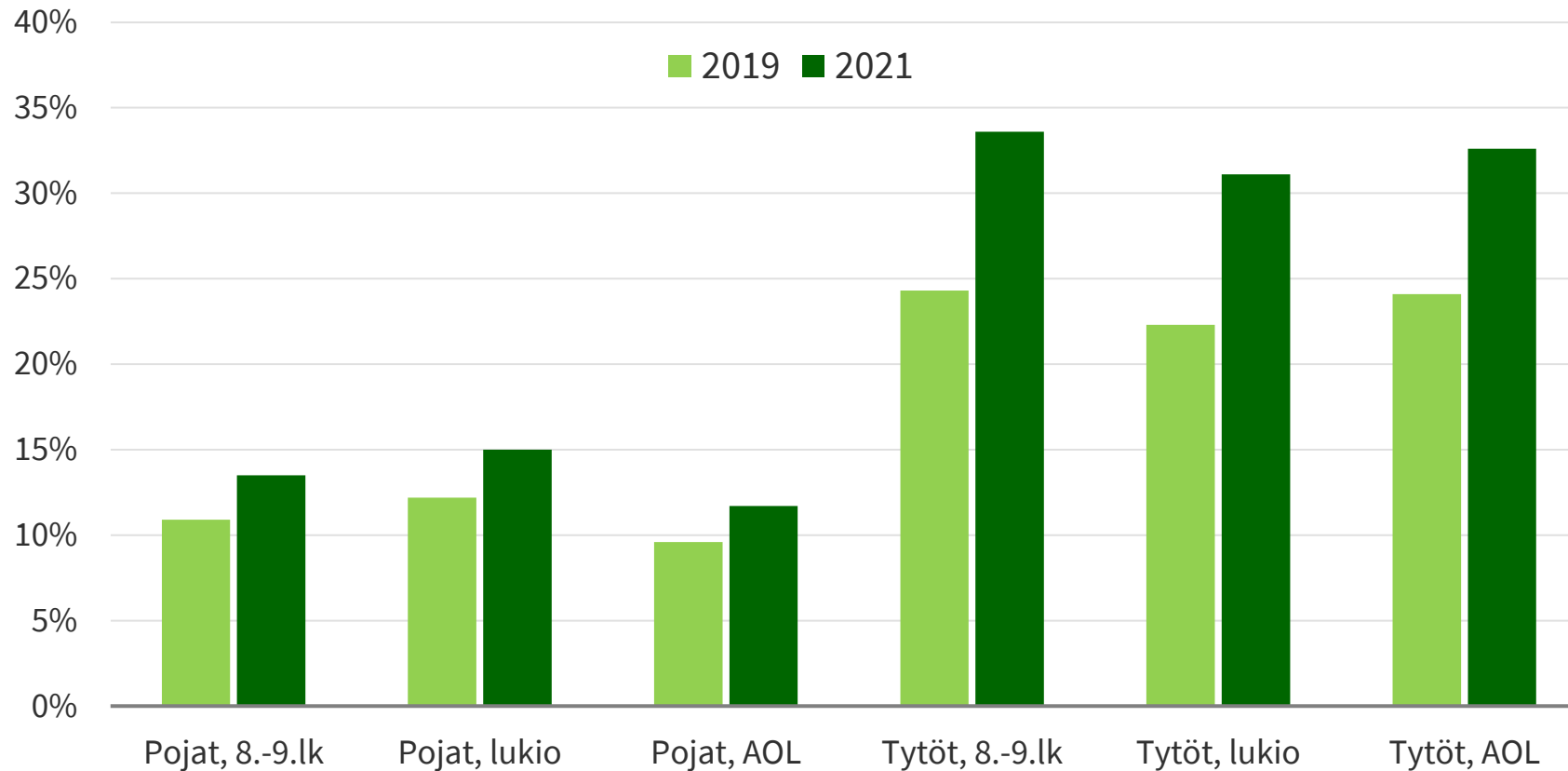

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan

Lähde: Kouluterveyskysely 2013 - 2021

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021.

Lähde: Kouluterveyskysely 2019 ja 2021

Mielenterveysongelmiin ja niihin liittyvään yhteistyöhön käytetty aika

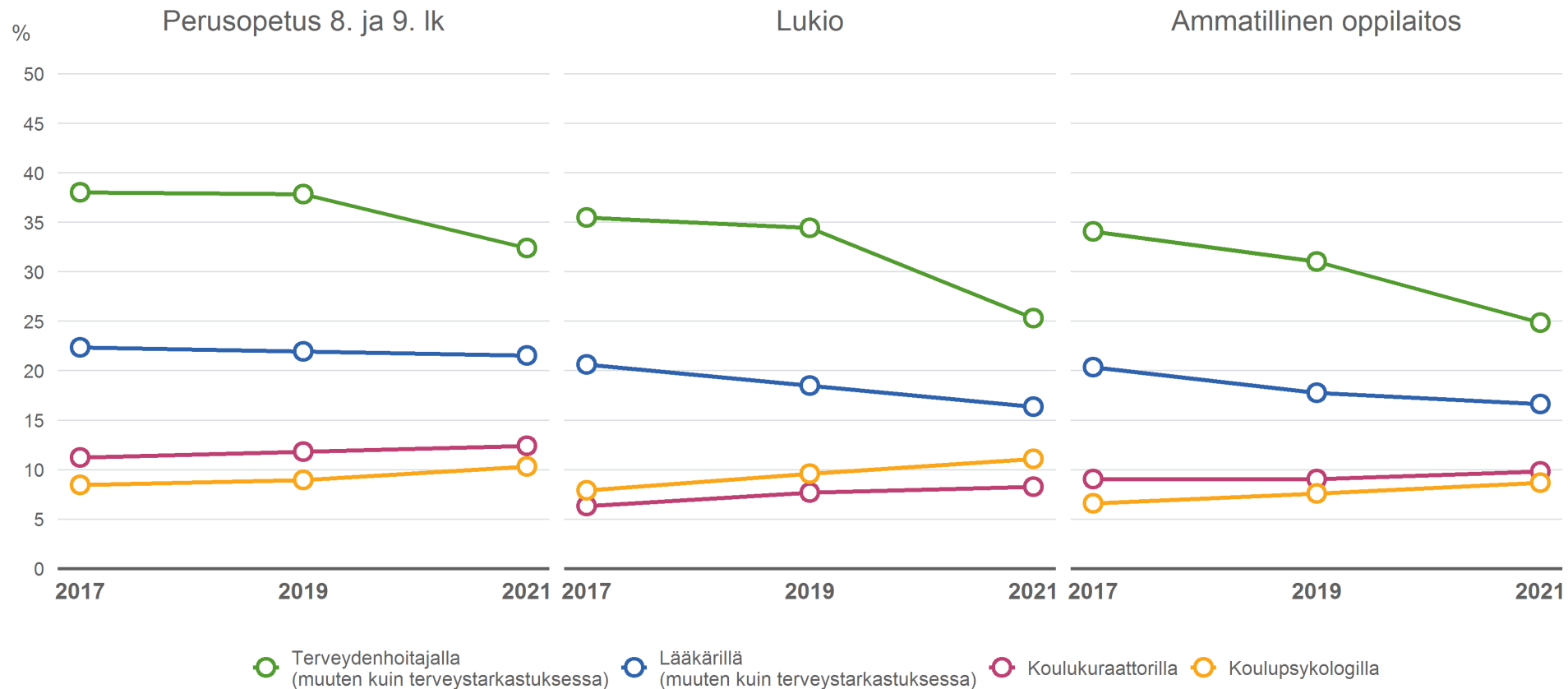
osuus (%) asiakastyöajasta (OPA 2020)

	Keskiarvo	Mediaani	Kvartiiliväli	N
Terveydenhoitaja	24	20	10–30	319
Lääkäri	21	15	10–20	55
Psykologi	54	50	40–70	171
Kuraattori	50	50	30–70	293

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Käynyt opiskeluhuoltopalveluissa 2017-2021

Kouluterveyskysely, osuudet (%) vastaajista

THL: Kouluterveyskysely

- Pohdittava opiskeluhuollon keinoja vastata lasten ja nuorten kasvaneisiin tuen tarpeisiin
 - yhteisöllisessä työssä
 - opiskeluhuoltopalveluissa

Sote-uudistukseen
liittyvä
valmistelutyö on
käynnissä
- sekä alueilla että
valtionhallinnossa

Ajankohtaista palvelujen järjestämisessä

Sote-uudistuksen tavoitteet

- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimen palvelut kaikille suomalaisille
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta erityisesti perustasolla
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin
- hillitä kustannusten kasvua
- parantaa turvallisuutta

Muutoksen säädösvalmistelusta (1)

SOTE-uudistus hyväksyttiin eduskunnassa 6/2021

- Opiskeluhuollon palvelut yhden järjestäjän vastuulle hyvinvointialueelle
 - uusi pykälä kuraattoripalveluista sosiaalihuoltolakiin
 - psykologipalveluista uusi pykälä terveydenhuoltolakiin
 - oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin välttämättömimmät tekniset muutokset sekä
 - lähipalvelun varmistaminen

Muutoksen säädösvalmistelusta (2)

JATKOVALMISTELUSSA

- **HE oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutoksesta (OKM)**
 - Sitovat mitoitukset
 - Kuraattorien kelpoisuudet
- **HE oppilas- ja opiskelijahuoltolain, terveydenhuoltolain... muuttamisesta (STM)**
 - Hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön varmistaminen (opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä, kunnan ja hyvinvointialueen opiskeluhuoltosuunnitelmat)
 - Kirjaamiseen, rekisterinpitoon ja tietojen luovutukseen liittyviä tarkennuksia
 - Opiskeluhuoltoon ohjaus ja opiskeluhuollon ohjaus

Mikä ei opiskeluhuollossa muutu?

- Opiskeluhuolto on edelleen opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnalla toimiva kokonaisuus (Opiskeluhuolto EI siirry mihinkään!)
- Opiskeluhuoltopalvelujen tai muiden opiskeluhuoltoon osallistuvien työntekijöiden (mm. opettajat) työtehtävät eivät muutu. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhuoltoon sisältyy jatkossakin
 1. Yhteisöllinen opiskeluhuolto eli koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman mukainen ennaltaehkäisevä koko oppilaitosyhteisöä tukeva toiminta
 2. Yksilökohtainen opiskeluhuolto eli opiskeluhuoltopalvelut
 - koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut
 - opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut
 - monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto
- Opiskeluhuoltopalvelujen työntekijät työskentelevät edelleen kouluilla ja oppilaitoksissa, joten yhteistyö opetustoimen työntekijöiden kanssa jatkuu kuten aiemmin

Mikä opiskeluhuollossa muuttuu? (1)

- Opiskeluhuoltopalvelut kootaan yhden järjestäjän vastuulle
 - palveluista muodostuu kokonaisuus
 - suuremmat yksiköt, kehittämismahdollisuudet
- Opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstön työnantaja vaihtuu
- Opetustoimessa työskennelleet opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelukseen
 - yhteys sote-palveluihin tiivistyy
 - oppilaiden ja opiskelijoiden ohjaus hoitoon selkeytyy
 - henkilöstön ammatillinen tuki vahvistuu ja varmistuu
 - yksilökohtaisen opiskeluhuollon kirjaamiskäytännöt ja rekisterinpito selkeytyvät ja yhdenmukaistuvat

Mikä opiskeluhuollossa muuttuu? (2)

- Opetus- sekä sosiaali- ja terveystoimen yhteistyö muuttuu kunnan sisäisestä yhteistyöstä kunnan opetustoimen ja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen yhteistyöksi
 - suunnitelmallisesta yhteistyöstä sovittava
 - yhteistyörakenteet ja käytännöt varmistettava, ml. tiedonsiirto

Kiitos!